

238

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

(لیست کامل ضمایم گزارش ارزیابی مرحله دوم، طبق جدول ضمایم (۱) ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی)

پالیسی حقوق، مشارکت و نمایندگی محصلان

معیار (۸) - شاخص (۸,۲) - شماره شاخص (۸,۲,۱) شماره ضمایم (۴۵)

سال تحصیلی: ۱۴۰۵

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون زاوول
معاونیت امور محصلان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

عنوان ----- صفحه

4 ----- مقدمه

فصل اول

4 ----- احکام عمومی

4 ----- ماده اول: اهداف پالیسی

4 ----- ماده دوم: مبنا

4 ----- ماده سوم: دامنه تطبیق

5 ----- ماده چهارم: تعاریف و اصطلاحات

5 ----- ماده پنجم: حقوق و مکلفیت های محصلان

فصل دوم

7 ----- مکلفیت های محصلان

7 ----- ماده اول: مکلفیت های عمومی

7 ----- ماده دوم: مکلفیت های اکادمیک

----- ماده سوم: شاخص های حمایتی حقوق و مکلفیت های محصلان

6 ----- ۱ - شاخص حمایتی حقوق محصلان

7 ----- ۲ - شاخص حمایتی مکلفیت های محصلان

فصل سوم

8 ----- مشارکت محصلان

8 ----- ماده اول: جلسات پوهنچی با نمایندگان محصلان

9 ----- ماده دوم: کمیته محصلان

9 ----- ماده سوم: شاخص حمایتی مشارکت محصلان

9 ----- ماده چهارم: روند اجرایی شاخص حمایتی در حوزه مشارکت محصلان

10 ----- ماده پنجم: نمایندگی محصلان

10 ----- ماده ششم: شاخص حمایتی نمایندگان محصلان

10 ----- ماده هفتم: روند اجرایی شاخص حمایتی نمایندگان محصلان

11 ----- ماده هشتم: نظارت، ارزیابی و بازنگری

12 ----- ماده نهم: احکام اجرایی و نافذ شدن پالیسی

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

مقدمه

جوانان به عنوان سرمایه های معنوی، نیروی فعال و قشر آینده ساز کشور، شایسته توجه ویژه می باشند. پوهنتون زاول با درک این مسئولیت و بر بنیاد اهداف و مأموریت علمی خویش، تلاش می نماید تا از طریق برنامه های منظم و مؤثر، زمینه رشد، انکشاف و تقویت ظرفیت های محصلان را فراهم سازد. این پوهنتون، محصلان را اعضای خانواده خویش دانسته و پیشرفت خود را در رشد و موفقیت آنان می بیند.

همچنان، این نهاد تحصیلی با ارائه خدمات تحصیلی و مسلکی، در پی تقویت حس تعهد، وطن دوستی و مسئولیت پذیری در میان محصلان بوده و تلاش دارد افراد متخصص، متعهد و دارای ارزش های اسلامی را به جامعه تقدیم نماید. بر همین اساس، این پالیسی به منظور تنظیم حقوق، مسئولیت ها و شیوه های نمایندگی محصلان، مطابق قوانین و پالیسی های وزارت محترم تحصیلات عالی امارت اسلامی افغانستان، ترتیب و تدوین گردیده است.

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول: اهداف پالیسی

- تأمین حقوق مشروع و قانونی محصلان؛
- ایجاد چارچوب منظم برای نمایندگی محصلان؛
- تشویق مشارکت سالم، مسئولانه و سازنده محصلان در امور علمی و خدماتی؛
- تقویت فضای اعتماد، نظم، شریعت محوری و انضباط علمی

ماده دوم: مبنا

این پالیسی بر مبنای شاخص ۲۳۸ معیار هشتم چارچوب جدید تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان تدوین گردیده است.

ماده سوم: دامنه تطبیق

این پالیسی بر تمام محصلان پوهنتون زاول در تمامی پوهنچ های موجود قابل تطبیق می باشد. همچنان، تمام استادان و کارمندان مکلفاند در چارچوب این پالیسی یا محصلان تعامل نموده و از تطبیق اصول و روندهای مندرج آن حمایت نمایند.

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

ماده چهارم: تعاریف و اصطلاحات

1. محصل: فردی است که مطابق قوانین وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون به طور رسمی برای ادامه تحصیل در مقطع لیسانس در یکی از پوهنحی ها ثبت نام کرده باشد.
2. نماینده محصلان: فردی که مطابق این پالیسی برای نمایندگی از محصلان جهت انتقال مشکلات و پیشنهادات آنها به اداره از طرف محصلان صنف یا دیپارتمنت انتخاب و تعیین شده باشد.
3. کمیته محصلان: یک نهاد رسمی متشکل از نماینده پوهنحی ها و نماینده محصلان که برای انتقال دیدگاه ها، مشکلات و تعامل با اداره فعالیت میکند.
4. مشارکت محصلان: سهم گیری منظم و مشروع محصلان در امور علمی، فرهنگی، خدماتی و مشورتی.
5. شکایت: هر گونه نگرانی، مشکل، تخطی، تبعیض یا بی عدالتی که از سوی محصل مطرح میشود و نیازمند رسیدگی اداری دارد.
6. شاخص حمایتی: معیاری برای سنجش میزان حمایت پوهنتون از محصلان شامل دسترسی به خدمات مشوره ای، روانی، اداری و سازوکارها ثبت و پیگیری شکایات.
7. جلسه پوهنحی با نماینده های صنوف: نشست رسمی میان رهبری پوهنحی و نمایندگان صنوف جهت بررسی موضوعات علمی، اداری و صنفی.

فصل دوم

حقوق محصلان

ماده اول: حقوق محصل

محصلان پوهنتون زاول دارای حقوقی اند که باید در تمام سطوح آموزشی و اداری رعایت گردد. این حقوق شامل موارد ذیل می باشد.

۱. حقوق علمی

- دسترسی عادلانه به آموزش با کیفیت ؛
- ارزیابی شفاف و عادلانه نتایج درسی ؛
- استفاده عادلانه و یکسان از تمام خدمات مربوط به محصلان، منابع علمی، لابراتوارها و کتابخانه؛...
- دریافت معلومات واضح در مورد نصاب درسی و مقررات امتحانی.

۲. حقوق اداری و خدماتی

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

• حق برخورد احترامانه از سوی استادان و کارمندان؛

• حق دسترسی به خدمات معیاری، کتابخانه، مشاوره ای و روان شناختی؛

• حق دسترسی به امکانات فیزیکی و تکنالوژی پوهنتون

• حق ارائه شکایات و پیشنهادات به مراجع رسمی.

۳. حقوق اخلاقی و شرعی

• حفظ کرامت ذاتی و انسانی محصل؛

• مصونیت از هر نوع تبعیض؛

ماده سوم: شاخص های حمایتی حقوق محصلان

۱ - شاخص حمایتی حقوق محصلان

این شاخص نشان می دهد که آیا پوهنتون سازوکارهای لازم برای رسیدگی به نیازها و مشکلات محصلان را فراهم ساخته است یا خیر. هدف این شاخص، تقویت مکانیزم های مؤثر برای ثبت و پیگیری شکایات، ارائه مشوره و فراهم سازی حمایت روانی و علمی می باشد که روند اجرایی شاخص حمایتی حقوق محصلان قرار شرح ذیل میباشند:

الف) ایجاد دفتر حمایتی و مشاوره محصلان

این دفتر به منظور ارائه خدمات تحصیلی، مشاوره ای و روان شناختی به محصلان ایجاد می گردد تا آنان بتوانند هنگام نیاز، به خدمات حمایتی به صورت آسان دسترسی داشته باشند.

ب) تعیین کارشناس مسئول

یک کارشناس مسئول جهت دریافت، ثبت و پیگیری شکایات محصلان تعیین می شود تا روند رسیدگی به شکایات به صورت منظم، شفاف و مؤثر انجام گیرد.

ج) ایجاد سیستم دیجیتالی ثبت شکایات

یک سیستم الکترونیکی طراحی می گردد تا محصلان بتوانند شکایات خویش را به صورت آنلاین ثبت نموده و روند پیگیری آن را مشاهده نمایند.

بررسی و پاسخ دهی به شکایات:

تمام شکایات ثبت شده حداکثر ظرف ۷ (هفت) روز کاری بررسی گردیده و نتایج آن از طریق کارشناس مسئول شکایات به محصل اطلاع داده می شود.

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

ارائه گزارش های سالانه:

هر سال یک بار، گزارش جامع شامل تعداد شکایات، نحوه رسیدگی و نتایج نهایی توسط کارشناس مسئول شکایات تهیه شده و به معاونیت امور محصلان ارائه می گردد.

ماده دوم: مکلفیت های محصلان

الف - مکلفیت های عمومی

- قوانین، لوایح و مقررات پوهنتون را رعایت نمایند؛
- ارزش های اسلامی و اخلاق حسنه را مراعات کنند؛
- نظم و انضباط اکادمیک را حفظ نمایند.

ب - مکلفیت های علمی

- حضور منظم در صنف درسی؛
- انجام مطالعات و تحقیقات علمی؛
- اجتناب از تقلب و تخلفات علمی.

شاخص حمایتی مکلفیت های محصلان

شاخص حمایتی مکلفیت های محصلان نشان می دهد که آیا پوهنتون زمینه مناسب را برای انجام مسئولیت های علمی، اخلاقی و انضباطی محصلان فراهم ساخته است یا خیر. این شاخص بر تقویت نظم، تعهد اکادمیک، رعایت مقررات و جلوگیری از تخلفات تمرکز دارد.

بر اساس این شاخص، پوهنتون زاول مکلف است شرایط لازم را برای حضور منظم محصلان، پیشبرد فعالیت های علمی، رعایت اصول اخلاقی و کاهش تخلفات اکادمیک فراهم نماید. همچنان، پوهنتون باید از طریق برنامه های آگاهی دهی و نظارتی، حس مسئولیت پذیری و تعهد محصلان را تقویت کند.

هدف این شاخص آن است که محصلان، در کنار استفاده از حقوق خویش، مکلفیت های علمی، اخلاقی و انضباطی خود را نیز به گونه درست و مسئولانه انجام داده و در ایجاد یک محیط سالم، منظم و معیاری اکادمیک سهم فعال داشته باشند. که روند اجرایی شاخص حمایتی مکلفیت های محصلان قرار شرح ذیل است:

الف) برگزاری برنامه های آگاهی دهی

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

برای آشنایی محصلان با قوانین، مقررات، اصول اخلاقی و مکلفیت‌های اکادمیک، برنامه‌های آگاهی‌دهی و سمینارهای آموزشی برگزار می‌گردد.

ب) تعیین کارشناس نظارت و تعقیب

یک کارشناس جهت نظارت بر رعایت نظم، حضور منظم، جلوگیری از تخلفات اکادمیک و پیگیری مشکلات انضباطی تعیین می‌شود.

ج) ایجاد سیستم ثبت تخلفات و تعهدات:

سیستم منظم برای ثبت حضور، تخلفات اکادمیک و رعایت مکلفیت‌های محصلان ایجاد می‌گردد تا روند نظارت شفاف و قابل پیگیری باشد.

د) بررسی و رسیدگی به تخلفات

تمام موارد تخلف و بی‌نظمی محصلان به‌موقع بررسی شده و مطابق لوائح و مقررات پوهنتون در مورد آن تصمیم اتخاذ می‌گردد.

ذ) ارائه گزارش‌های سالانه

هر سال گزارش جامع در مورد میزان رعایت مکلفیت‌ها، تخلفات ثبت‌شده و نتایج اقدامات اصلاحی تهیه و به معاونیت امور محصلان ارائه می‌شود.

فصل سوم

مشارکت محصلان

محصلان حق دارند در تصمیماتی که بر تحصیل و زندگی اکادمیک آنان تأثیر می‌گذارد، سهم و نقش فعال داشته باشند. در پوهنتون زاول، مشارکت محصلان عمدتاً از طریق سازوکارهای رسمی ذیل انجام می‌شود:

ماده اول: جلسات پوهنچی با نمایندگان محصلان

در این جلسات، نمایندگان صنوف دیدگاه‌ها، شکایات و پیشنهادات محصلان را با رهبری و استادان پوهنچی مربوطه مطرح می‌نمایند. این نشست‌ها فرصت مناسبی را فراهم می‌سازد تا محصلان به‌گونه مستقیم در بحث‌ها و تصمیم‌گیری‌های مرتبط با امور تدریسی، علمی و اکادمیک سهم فعال داشته باشند.

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زابل

معاونیت امور محصلان

ماده دوم: کمیته محصلان

کمیته محصلان به عنوان یک ساختار رسمی، جهت انعکاس دیدگاه‌ها و نیازهای محصلان فعالیت می‌نماید و زمینه اظهار نظر آنان را در موضوعات مرتبط با امور محصلان، فعالیت‌های دانشجویی و نیازهای اداری و اکادمیک فراهم می‌سازد.

ماده سوم: شاخص حمایتی مشارکت محصلان

شاخص حمایتی در حوزه مشارکت محصلان تأکید می‌کند که محصلان باید در تصمیم‌گیری‌های علمی و اداری نقش واقعی و مؤثر داشته باشند. بر اساس این شاخص، نظریات، پیشنهادات و دیدگاه‌های محصلان باید در جلسات رسمی شنیده شده و در روند تصمیم‌گیری مورد توجه قرار گیرد.

هدف این شاخص آن است که محصلان به عنوان اعضای فعال و مسئول، در بهبود کیفیت علمی، تقویت امور دانشجویی و توسعه محیط سالم و معیاری اکادمیک سهم مؤثر داشته باشند.

ماده چهارم: روند اجرایی شاخص حمایتی در حوزه مشارکت محصلان

۱. انتخاب نمایندگان محصلان

هر سال انتخابات صنفی برگزار می‌گردد تا نمایندگان محصلان به صورت عادلانه و از طریق رأی مستقیم محصلان انتخاب شوند.

۲. حضور نمایندگان محصلان در جلسات رسمی

نمایندگان منتخب در جلسات دانشکده‌ها، کمیته محصلان و سایر نشست‌های مرتبط اشتراک نموده و دیدگاه‌ها، مشکلات و نیازهای صنفی محصلان را مطرح می‌نمایند.

۳. ثبت نظریات و پیشنهادات محصلان در صورت جلسات رسمی:

تمامی نظریات، مشکلات و پیشنهاداتی که توسط نمایندگان محصلان در جلسات مطرح می‌شود، باید به گونه کامل در صورت جلسات رسمی کمیته محصلان درج گردد. این امر سبب می‌شود که موضوعات مطرح شده قابل پیگیری بوده و روند رسیدگی به آن‌ها شفاف و مستند باقی بماند.

۴. ارائه گزارش سالانه

در پایان هر سال، گزارشی از میزان مشارکت محصلان، موضوعات مطرح شده و اقدامات انجام شده تهیه گردیده و به معاونیت امور محصلان ارائه می‌شود.

امام محمد انصاری افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون زاول
معاونیت امور محصلان

۵. تبصره

کارشناس مسئول مکلف است هماهنگی لازم را میان نمایندگان محصلان، کمیته محصلان و جلسات دانشجویی فراهم سازد تا روند مشارکت محصلان به صورت منظم، شفاف و قابل پیگیری پیش برده شود.

ماده پنجم: نمایندگی محصلان

نمایندگان محصلان نقش مهم و اساسی در پوهنتون دارند. آنان مسئولیت دارند خواست‌ها، نیازها و مشکلات محصلان را به دفتر حمایت و مشوره محصلان انتقال دهند، از حقوق و منافع محصلان دفاع نمایند و به عنوان پل ارتباطی میان محصلان و اداره پوهنتون عمل کنند.

ماده ششم: شاخص حمایتی نمایندگان محصلان

این شاخص بر آن تأکید می‌کند که نمایندگان محصلان باید در بیان دیدگاه‌ها، مشکلات و مطالبات صنفی خویش از آزادی و استقلال کامل برخوردار باشند. بر اساس این شاخص، پوهنتون موظف است شرایطی را فراهم سازد تا نمایندگان محصلان بتوانند بدون فشار، محدودیت یا مداخله، نظریات و پیشنهادات محصلان را مطرح نموده و از حقوق صنفی آنان به گونه مؤثر دفاع نمایند.

ماده هفتم: روند اجرایی شاخص حمایتی نمایندگان محصلان

۱. تدوین لایحه وظایف مشخص برای کمیته محصلان

به منظور تنظیم فعالیت‌ها، صلاحیت‌ها و مسئولیت‌های نمایندگان محصلان، یک لایحه داخلی تدوین و پس از تأیید، تطبیق می‌گردد.

۲. برگزاری انتخابات سالانه نمایندگان محصلان با نظارت پوهنچی‌ها

انتخابات آزاد، شفاف و منظم هر سال برگزار می‌شود تا نمایندگان محصلان به صورت رسمی، مشروع و بر اساس رأی مستقیم محصلان انتخاب گردند.

۳. برگزاری نشست‌های منظم

جلسات منظم جهت بیان مشکلات، خواست‌ها، پیشنهادات و پیگیری امور محصلان برگزار می‌گردد تا ارتباط دوامدار و مؤثر میان محصلان و اداره پوهنتون حفظ شود.

املاک اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون زاول

معاونیت امور محصلان

۴. ثبت نظریات و پیشنهادات محصلان

تمام موضوعات، نظریات و پیشنهاداتی که توسط نمایندگان محصلان مطرح می‌شود، باید در صورت جلسات رسمی کمیته محصلان درج گردد تا روند پیگیری و اجرای آن‌ها قابل ارزیابی و مستندسازی باشد.

۵. ایجاد سیستم شفاف و قابل اعتماد برای دریافت شکایات محصلان

پوهنتون مکلف است سازوکاری ایجاد نماید تا محصلان بتوانند شکایات خویش را به صورت مطمئن، شفاف و بدون هراس ثبت نمایند.

۶. ایجاد صندوق‌های فیزیکی و سیستم آنلاین ثبت شکایات

به منظور سهولت دسترسی محصلان، صندوق‌های شکایات در محوطه پوهنتون نصب گردیده و همچنان یک سیستم آنلاین برای ثبت و پیگیری شکایات ایجاد می‌شود.

۷. تشکیل کمیسیون رسیدگی به شکایات

کمیسیونی متشکل از آمران دیپارتمنت‌های دانشکده‌ها تشکیل می‌گردد تا شکایات ثبت شده را بررسی نموده و در مورد آن تصمیم مناسب اتخاذ نماید.

۸. بررسی شکایات در مدت معین

تمام شکایات ثبت شده باید حداکثر ظرف ۷ (هفت) روز کاری بررسی گردیده و نتایج آن به محصل اطلاع داده شود.

ماده هشتم: نظارت، ارزیابی و بازنگری

معاونیت امور محصلان مسئول نظارت بر اجرای این پالیسی بوده و روند تطبیق آن را به گونه دوامدار ارزیابی می‌نماید. گزارش ارزیابی سالانه تهیه گردیده و به ریاست پوهنتون ارائه می‌شود.

بازنگری این پالیسی هر سه سال یکبار انجام می‌گردد. در صورتی که قبل از تکمیل سه سال نیاز به تعدیل یا تغییر در مفاد پالیسی به وجود آید، تغییرات لازم ابتدا در متن پالیسی اعمال شده و سپس جهت تأیید نهایی به شورای علمی پوهنتون ارسال می‌گردد.

امامت استلای فی افغانستانت
وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون زاول
معاونیت امور محصلان

ماده نهم: تنفیذ پالیسی

این پالیسی در جلسه مؤرخ (۱۴۰۵، ۰۲، ۱۳) با شماره پروتکول (۰۵) شورای علمی پوهنتون زاول تائید گردیده و تمامی بخش‌های اداری، علمی و محصلان مکلف به اجرای مفاد آن می‌باشند.

مسئولیت نظارت بر تطبیق این پالیسی در سطح پوهنتون بر عهده معاونیت امور محصلان بوده تا روند اجرای آن به‌صورت منظم، شفاف و مؤثر پیگیری و تطبیق گردد.

